

Ленишин Любомир
студент групи ППМ-61
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Мариненко Наталія
доктор економічних наук, професор
професор кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Liubomyr Lenyshyn
Student of PPM-61group
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Nataliia Marynenko
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

РИНОК СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ **UKRAINE'S SERVICES MARKET: MAIN DEVELOPMENT TRENDS**

Сучасні тенденції в споживанні, які виникають на фоні підвищення рівня життя та зміни споживчих пріоритетів, супроводжуються значним зростанням важливості послуг у задоволенні потреб людини. Відзначена зміна відбувається завдяки декільком факторам.

По-перше, завдяки високому рівню розвитку сфери матеріального виробництва, населення отримує доступ до повного асортименту товарів при зменшенні кількості людей, задіяних у виробництві цих товарів.

По-друге, нове уявлення про якість і рівень життя включає такі аспекти, як здоров'я, харчування, житло, домашнє майно, одяг і взуття, послуги, культурні розваги, умови праці, умови відпочинку, соціальне забезпечення, соціально-побутові умови і багато інших [2, с.306].

Наявність послуги формує ринок послуг, який формувався та розвивався із розвитком послуги, як такої. Світовий ринок послуг пройшов кілька етапів розвитку, на які вплинуло багато чинників. При цьому, починаючи з 1930-х років, послуги в окремих країнах світу стали головним об'єктом обміну товарів і грошей завдяки розриву між сферою послуг і матеріальним виробництвом. Зазначене призвело до швидкого росту сфери послуг.

Протягом тривалого періоду в Україні ринок послуг розвивався на основі планової системи господарювання, і фінансування від держави надавалося в обмеженому обсязі. Тільки після набуття незалежності та встановлення ринкових відносин спостерігається бурхливий розвиток ринку послуг, який охопив всі регіони країни і набув великої популярності. Цей процес значною мірою був обумовлений процесом трансформації національної економічної моделі на початку 1990-х років.

Цей розвиток спричинив появу численних нових видів послуг (фінансово-кредитні, консалтингові, аудиторські, брокерські та інші). По-друге, через скорочення державного фінансування багато раніше безкоштовних послуг (освіта, охорона здоров'я, телебачення і т. д.) стали платними. Ще одним важливим фактором для розвитку сфери послуг в Україні стало невелике початкове інвестування, що заклало основні тенденції його розвитку.

За сучасної структури ВВП України виділяється швидко зростаюча частка сфери послуг. Найбільшими секторами послуг в Україні є торгівля та ремонт автомобілів, транспорт і зв'язок, фінансовий сектор та кредитування. Також спостерігається швидкий розвиток туристичного сектору, побутових послуг, послуг швидкого харчування, будівельних і ремонтних послуг, а також сектору розважальних та культурних подій [3].

Одними з перспективних категорій сфер послуг в Україні на даний момент можна назвати: клінінгові послуги (комплексна і часткова прибирання житла, офісних приміщень) – 36,7 % від загальної кількості замовлень сервісу; логістичні та складські (перевезення, зберігання) – 21,13 %; домашній майстер (сантехнічні та електротехнічні роботи, дрібний ремонт) – 14,98 %; будівельні роботи (окремі спеціалізовані або комплексні послуги) – 7,36 %; кур'єрські послуги (доставка посилок, покупок, подарунків) – 3,79 %.

На сьогоднішній день, ринок послуг в Україні є привабливою та прибутковою галуззю для підприємців. З одного боку, багато видів послуг не потребують значних початкових інвестицій, що може призвести до швидкого повернення вкладень. З іншого боку, розвиток цієї галузі створює сприятливі умови для залучення висококваліфікованих працівників.

Наразі на ринку послуг в Україні спостерігається динамічний розвиток, і є значні можливості для розширення видової структури та збільшення обсягів послуг. Малим підприємствам вдалося ефективно функціонувати на цьому ринку, а підприємства з колективною власністю досягли відмінних показників щодо обсягів і видової структури послуг [1, с. 93].

Проте, розвиток малого підприємництва на ринку послуг в Україні залежить від загальних економічних тенденцій і фінансової підтримки держави. Зокрема, існують проблеми щодо економічного розвитку та заповнення державних та місцевих бюджетів, що можуть обмежувати оптимальну фінансову підтримку ринку послуг.

У цілому слід відзначити, що ринок послуг України є важливою частиною товарного ринку, яка вдосконалює якість товарів, не створюючи нового матеріального продукту, а лише покращуючи його якість. В Україні важливо сприяти розвитку ринку послуг, оскільки ефективне функціонування цього ринку забезпечує не тільки процвітання товарного ринку шляхом надання супровідних послуг у процесі продажу товару від виробника до споживача, але й стимулює створення певного іміджу для товарів під час процесу купівлі-продажу. Даний імідж може зробити дані товари більш конкурентоспроможними на міжнародних ринках у майбутньому.

Перелік використаних джерел:

1. Громова Т.М. Ринок сфери послуг: сутність, види та перспективи розвитку. *Збірник наукових праць Буковинського університету. Економічні науки*. 2016. Вип. 12. С. 90-97.
2. Пойта І. О. Оцінка сучасного стану ринку послуг. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2013. № 1 (63). С. 306-309
3. Сагайдак М. П. Ринок послуг в Україні: становлення, сучасний стан і перспективи розвитку. URL: <http://www.sedu.com.ua/wpcontent/uploads/2015/07/21.pdf> (дата звернення до ресурсу 30.10.2023 року)